

The Importance of Civil Society Involvement in the Implementation of Judgments of the European Court of Human Rights

European Implementation Network

*Capacity Building Webinar
for the staff of the Parliament of Serbia
on the role of national parliaments in implementing
the Convention and judgments of the European Court of Human Rights (ECtHR)*

Strasbourg, 8 July 2020

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Why include civil society in implementation?

- ✓ Design the right reforms
- ✓ Push implementation forward
- ✓ Avoid premature case closure

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Case example: the “missing babies” scandal

- Events in the 1980s.
- Judgment of the European Court of Human Rights in **2013**: the case of Zorica Jovanovic.
- Little progress for six years: but civil society was building pressure.
- Draft law tabled in 2019 and early 2020: but did not meet the parents’ requirements.
- Large advocacy efforts by civil society in civil society and at the Council of Europe.
- Compromise law passed in 2020.

Прва одштета у Србији за несталу бебу

Неправноснажном пресудом Основни суд у Кикинди доделио 10.000 евра оштећеном. – Комитет министара СЕ опет упозорава Србију да није испунила пресуду суда у Стразбуру из 2013.

Дејана Ивановић

У кривичном Основном суду некако је лопета неправноснажна пресуда о одштети у случају нестале бебе треба да потврди или обави Апелациони суд у Новом Саду, а на њу се жалило Државно правобраништво.

Иначе, одређена одштета износи 10.000 евра, исто колико је Европски суд за људска права 2013. године обавезио Србију да исплати као накнаду због повреде права на породични живот Зорци Јовановић, која је пресудом овог суда добила спор против Србије. Тада је суд у Стразбуру тражио од наше земље и да у року од годину дана успостави механизам којим ће не само у случају Зорце Јовановић, већ у сваком појединачном случају родитеља који сумњају да су им бебе украдене у српским породичним према, три или четири деценије дати одговор шта се десило с њиховом детом. То до данас Србија није учинила.

Наша држава је о пресуди кривичног суда обавестила Комитет министара Савета Европе (СЕ), задужен за надзирање спровођења пресуда Европског суда за људска права. Комитет министара СЕ прошле седмице је констатовао да су српске власти иштег у парничном поступку, каже за „Политику“ Ана Јанковић Јовановић, правна саветница Комитета правника за људска права.

„У овом случају спорно је неколико ствари: у обавештену Комитет министара Савета Европе држава се позива на пресуду у Кикинди, али она није правноснажна на самим тим надлежни не би смели да је коментаришу. Такође, пресуда није постала правноснажна јер је баш држава уложила жалбу на њу. И коначно, овом пресудом није испуњена обавеза Србије да сваком родитељу који сумња да му је беба отета у породишћу пружи пуну истину о његовом случају“, каже Ана Јанковић Јовановић.

Она долаже да парнични поступци у Србији обично трају од неколико година до неколико деценија. Међутим, поступак у Основном суду у Кикинди почео је 30. новембра 2017. а пресуда је донета 2. фебруара.

„Комитет министара СЕ годинама интензивно упозорава Србију да није испунила пресуду суда у Стразбуру из 2013. године. Овај комитет изу-

сетно је заинтересован за спровођење одлуке Европског суда за људска права, јер више од 2.000 родитеља у Србији чека одговор на питање шта се десило с њиховим бебама, а они који потенцијално могу да се жале суку у Стразбуру“, објављува Ана Јанковић Јовановић.

Да би испунила пресуду поменутог суда Србија већ неколико година покушава да реализује закон о несталим бебама који се дане нашао у скупштинској процедури, али је повучен због промене владе. Министарка правде Нела Кубуровић пре два дана изјавила је да је нови нацрт овог закона, у који су имплементирани одредбе које су биле део договора с појединим удружењима родитеља и ЈУКОМ-ом, упућен парламенту.

„Четири дана покушавамо да сазнамо да ли је нацрт закона стигао у Скупштину Србије, али одговор не можемо да добијемо“, каже за „Политику“ Горан Филиповић из Београдске групе родитеља несталих беба.

Он подсећа да је ова група родитеља против давња неочекиване накнаде и да тражи откривање истине о несталим бебама у сваком случају понаособ. Филиповић напомиње да су родитељи окупљени око ове групе и против нацрта закона, јер сматрају да он неће пружити одговор родитељима који деценијама трагају за својом децом, јер верују да су им украдена у породишћима.

Пресуда суда у Стразбуру делом би могла да буде испуњена радом недавно основане мешовите комисије за истраге о свим случајевима несталих беба. Ова комисија формирана је на иницијативу МУП-а уз велико залагање Удружења за истину и правду о бебама пре око месец дана, али још није почела да решава случајеве.

Радица Павловић, председник УО Удружења за истину и правду о бебама, каже за наш лист да ово удружење инсистира да мешовита комисија коначно почне да ради на случајевима нестале новорођенчади.

„Захтевамо да се у сваком случају несталих беба спроведе истрага, али и да се поступа по Закону о организованом криминалу, јер су случајеви отмица деце деценијама заташкани“, каже Павловић.

Он напомиње да га пресуда у кривичном суду – не занима.

„Ми нисмо овде због новца, него због истине и правде о несталим бебама и тражио да почне с радом независна мешовита комисија коју је документом одобрила Влада Србије“, истиче Павловић.

Funded by the European Union and the Council of Europe

Implemented by the Council of Europe

Recap

- ✓ Design the right reforms
- ✓ Push implementation forward
- ✓ Avoid premature case closure

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

EIN members & partners in Serbia

- ✓ Komitet pravnika za ljudska prava (YUCOM)
- ✓ Udruženja za zaštitu ustavnosti i zakonitosti (UZUZ)
- ✓ ASTRA – Anti-Trafficking Action

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Implementation in Serbia

- **11** leading judgments pending.
- **8 leading judgments** have been pending for over five years.
- **5 leading judgments pending** for over ten years.
- **Oldest judgments** date from 2007 – thirteen years ago.

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe